

SOPRONI ARCOK

BARANYAI LENKE | A Munczy család

Munczy Lenke (1902–2001) zongoratanárnő halálával egy neves soproni polgárcsalád utolsó tagja távozott közülünk 2001. május 15-án. Cikkünkkel méltó emléket szeretnénk állítani neki és családjának.



Munczy Lenke arcképe

Mivel a felmenők származási helye ismeretlen,²⁴⁶ a hagyatékban fellelhető iratok alapján hiányos családfát tudtunk csak felrajzolni.²⁴⁷ Lenke néni apai nagyapja, Munczy Ádám (1819–1904)²⁴⁸ már zenész volt. Átélt az 1848-as forradalmat és szabadságharcot, Farkas Miska zenekarában buzdította társaival a katonákat.²⁴⁹ A

²⁴⁶ Erre Makkay Béla is utalt egy interjúban. (Soproni Hírlap, 1941. január 10.) Lenke néni kapcsolatot tartott a csepregi rokonokkal, az ottani anyakönyvekben azonban nem található a családra adatok.

²⁴⁷ A családi levéltár a Soproni Levéltárba került, Munczy Lajos iratai mellé. Jelzete SL XIV. 114. Levelek, feljegyzések, fényképek, gyászjelentések, személyes és peres iratok, valamint újságcikkek alkotják az iratanyagot. A továbbiakban a hivatkozás nélküli családi adatok forrása ez az anyag.

²⁴⁸ Az évszámok gyászjelentéséből tudhatók.

²⁴⁹ Tábori zenészeket először II. Rákóczi Ferenc alkalmazott hadseregében, ahol 24 tagból álló együttes szolgált egy-egy seregtestnél. 1848-ban hasonlóképpen volt, a muzsikuskor öltözete megegyezett a huszárokéval. In: Markó Miklós: Cigányzenészek albuma Bp. 1896. 37–38. Munczy Ádám a 29. oldalon szerepel.

Munczy család 1861-ben költözött Sopronba, feltehetően Pápa környékéről.²⁵⁰ Hét gyermekük volt: Anna, Karolina, Eleonóra, Lajos, Gyula, Béla és Mária. Az utóbbiak már Sopronban születtek.²⁵¹ Ahogy az abban a korban természetes volt, az édesapa fiait kisgyermek koruktól zenére oktatta, a muzsikusi pályára szánta.²⁵² A tanulás fontosságát plántálta utódaiba. Családi hagyományként élt tovább, hogy a gyerekek egyetlen napot sem mulaszthattak az iskolából, ahova édesapjuk mindig maga kísérte el őket. A téli hóesés sem lehetett akadály, a legkisebbet ilyenkor nyakában vitte a tanodáig.²⁵³ Igényességet, összetartást, családszeretetet oltott beléjük, előmenetelüket pedig értő mesterekre bízta.

Munczy Lajos (1846–1910) tehetségét Esterházy Pál herceg fedezte fel. A herceg 1872-ben a bécsi konzervatóriumba küldte,²⁵⁴ ahol Josef Hellmesberger és Hans Richter tanítványa volt. Éveken át tagja, kitüntetett első hegedűse volt a Bécsi Opera zenekarának, s egyúttal a herceg házi muzsikusa is. Később saját zenekart szervezett, az 1880-as évek második felében már a világot járta. Neves fürdőhelyeken és európai fővárosokban (Szentpétervárott, Madriban, Londonban) koncertezett. Együttesében muzsikált klarinétos édesapja és csellista öccse, Béla, valamint hegedűművész sógora Makkay Béla.²⁵⁵ 1886-ban zenekarával együtt részt vett Bayreuthban Liszt Ferenc temetésén. Ezt követően 16 hónapig tartó amerikai körútra indult, Washingtonban, majd New Yorkban szerzett hírnevet a magyar zenének. Klasszikusokat, operettet, magyar nótát egyaránt játszott, széles repertoárjával, virtuozitásával elbűvölte közönségét.²⁵⁶ A hangversenykörút jövedelméből szép házat vásárolt a leánygimnázium mellett, a Deák tér 30. szám alatt, amelynek bejárata fölött sokáig látható volt az M.L monogram. 1870-ben feleségül vette Tsürtz Elvine-t, egy soproni ügyvéd lányát, akinek testvére a felső leányiskola tanárnője volt.²⁵⁷ Ha nem tartózkodott külföldön, a soproni Arany Szarvas vendéglőben, a mai Pannóniában játszott. A szájhagyomány szerint 1882-ben az inkognitóban a városban tartózkodó ifjú Strauss betért vacsorázni a vendéglőbe, ahol Munczy Lajos felismerte a zeneszerzőt és a Kék Duna keringővel üdvözölte.²⁵⁸ A tehetséges muzsikus rendszeresen szerepelt az Irodalmi és Művészeti Kör előadásain is.²⁵⁹ 1895-ben újabb amerikai körútra indult, ahol a chicagói világiállításán Munkácsy Mihállyal is megismerkedett. A turné után Budapesten telepedett le, az Andrássy út 1. szám alatt vásárolt emeletes házban. A városligeti Gerbeaud pavilonban

²⁵⁰ SL. Házassági anyakönyv Sopron, 1875., 36. o. Munczy Eleonóra születési helye Pápa.

²⁵¹ SL. Születési anyakönyv Sopron belváros, 169. sz. bejegyzés.

²⁵² Itt kell utalnunk egy tévhitre. A cigányzene különböző szintű összejövetelek szórakoztató muzsikája volt a XIX. században. A műfaj számos művészt adott a hazának és a világnak. Bár a nevét arról az etnikumról kapta, amelynek sok tagja művelte, számos magyar mestere is volt.

²⁵³ Munczy Lenke közlése.

²⁵⁴ Oedenburger Zeitung 1910. április 20. 2. oldal

²⁵⁵ Berecz Dezső: 70 éve halt meg Munczy Lajos. SSz. 34. (1980) 184–187.

²⁵⁶ Sopronvármegye 1938. május 1.

²⁵⁷ Tsürtz Oktávie carrarai márványszoborral ékes síremléke Munczy Lajosék sírjával szemben található a Szent Mihály temetőben.

²⁵⁸ A történet – forrásmegjelölés nélkül – szerepel a Pannónia Hotel története című kötetben is.

²⁵⁹ Lásd a Sopron c. lap 1877. dec. 29-i tudósítását. Ekkor a Kör rendezvényén Beethoven hegedűversenyét adta elő.

muzsikált, ahol az 1896-ban hazánkba látogató portugál, majd a következő évben Erzsébet magyar királynő gyönyörködött játékában.

Munczy Lajos a boldog békeévek végén, 1910-ben halt meg 63 évesen, hosszas betegség után. Vagyona özvegyére szállt, aki a kor neves szobrászánál, Róna Józsefnél rendelt sírjára szobrot, amely ma is a Szent Mihály temető egyik védett ékessége.²⁶⁰ Néhány hónap múlva az özvegy is meghalt. Mivel végrendeletet nem hagyott hátra, házukat és ingóságait elárverezték. Nagy érdeklődés mellett kelt el a művész mesterhegedűje, amely 1617-ben, Itáliában készült, és amelyet fél millió koronára becsültek. Az ingatlanból és a vagyontárgyakból befolyt összeget főként a feleség rokon-sága kapta.²⁶¹

A következő Munczy fiú, Gyula (1860–1879) 19 éves korában hunyt el. Fialat kora ellenére már a soproni Nemzeti Zenekart vezette.²⁶² Lenke néni édesapja, Munczy Béla (1862–1911) a legkisebb fiúként csellista volt. Ő is a bécsi konzervatóriumban tanult. Bátyjával beutazta a világot, de gyakran fellépett Sopronban is, az Irodalmi és Művészeti Kör előadásain.²⁶³ A család szemében rangon aluli házasságot kötött, amelyből négy gyermeke született. Két lányka, Irén és Aranka, majd egy fiú, az édesapa keresztnévét viselő Béla, végül a kis Margit (Manci), aki az 1920-as évek közepétől viselte a Lenke nevet. Édesanyjuk, Vidák Teréz nehéz körülmények között nevelte őket, gyakran nélkülözték a távolban turnézó apát. A levél és a pénz lassan érkezett, pedig utóbbira a gyerekek mindennapi ellátásához nagy szükség volt. 1902 karácsonyán ajándék nélkül, betlehemi szegénységben, csak egy fácskával ünnepelték Jézus születését.²⁶⁴

1903–1904-ben meghaltak Munczy Béla szülei. Bátyja, Lajos halála után (1910) annak vagyonát végrendelet hiányában özvegye örökölte,²⁶⁵ a Munczy rokonok nem részesültek a közösen összemuzsikált javakból. Az időközben megözvegyült, gyermekeit egyedül nevelő Béla ezt különösen igazságtalannak érezte, ügyvédhez fordult. Alig kezdődött meg a hivatalos eljárás, váratlanul elhunyt az özvegy is, a vagyont rokonai örökölték. Munczy Béla egészségét megrendítették a sorscsapások, 1911-ben szívszélhúdés végzett vele. Mindössze 49 éves volt.²⁶⁶ A Nemzetőr hosszú cikkben emlékezett meg róla. Vázolták pályáját, majd rosszra fordult sorsát. Kiemelték, hogy felesége elhunyt után egyedül kellett gondoskodnia négy kisgyermekéről. Kisebbségi zenekaroknál volt kénytelen tengődni, ami az érzékeny művészt, az amúgy is csalódott

²⁶⁰ A hegedűt tartó nőalak testtartása szomorúságot áraszt. Berecz Dezső idézett munkája nyomán Sarkady Sándor is úgy vélte, Cinka Panna idealizált mását formálta meg a művész. In: Sopron és környéke 1922–1990. Bp. 1992. 275. Az is elképzelhető, hogy a földig érő fátyol és az antik viseletet idéző ruha egy téma (pl. az elnémult hegedűsiratja mesterét) allegorikus megjelenítése. Munczy Lenke közlése szerint a szobrot az I. világháború kötelező fém-beszolgáltatása elől a szenespincében rejtette el a család.

²⁶¹ Soproni Hírlap, 1911. január 10.

²⁶² Gyászjelentés a családi iratok között.

²⁶³ A kör vezetői egy 1888-ban írt levelükben megköszönték közreműködését, kiemelve milyen virtuozitással játszotta el Goltermann „Néma dal”-át és Davidoff „A szökökútnál” c. művét.

²⁶⁴ A kis Béla írt erről édesanyja egy levelének végén.

²⁶⁵ Hagyatéki végzés 1910-ből 108/3. Munczy iratok L. 1.doboz.

²⁶⁶ Nemzetőr 1911. aug. 8. 3.o. „Munczy Béla meghalt” c. cikk.

embert még inkább elkésérítette. A lap is úgy vélte, mindez hozzájárulhatott korai halálához.²⁶⁷

Halála után árváit Munczy Mária és férje fogadta magához. Munczy Ádám leányai neves zenészekhez mentek férjhez. Anna (Nanica) a híres Dankó család egyik tagjához, Jancsihoz,²⁶⁸ Eleonóra Sallay Károlyhoz, Mária Makkay Bélához, Karolina Cseresznyés Jánoshoz.²⁶⁹ Leszármazottaik az apai név mellett mindig viselték édesanyjuk családnevét is. (Sallay Munczy Mária, Cseresznyés Munczy Károly). Eleonóra és férje korán elhaltak, lányukat Munczy Lajosék nevelték fel. Munczy Béla árváinak útja nagynénjükhöz vezetett, aki férjével együtt szeretettel és gondoskodással fogadta be Irént, Bélát, Arankát és Lenkét. Fontos tehát, hogy részletesebben is foglalkozunk a házaspárral.



Makkay Béla és felesége Munczy Mária és a négy árva, nevelt gyermek
Munczy Irén, Béla, Aranka és Lenke

Munczy Mária (1867–1933) férje, Makkay Béla (1866–1946) hegedűművész, ismert soproni zenész volt.²⁷⁰ Grün professzor tanítványként végzett Bécsben.²⁷¹ Édesapja, Márton, és az ő Antal nevű bátyja is zenészek voltak. Makkay Béla zeneszerzőként is

²⁶⁷ Nemzetőr 1911. aug. 8. 3.o.

²⁶⁸ Makkay Béla említi a családról szólván (Soproni Hírlap 1941. január 10.). Munczy Ádám 1904. évi gyászjelentésén már nem szerepel Anna, csak (özvegy) férje küldött részvétnyilvánítást.

²⁶⁹ Leányukat, Cseresznyés Rizát Baranyai Jenő, édesapám legidősebb bátyja vette feleségül.

²⁷⁰ Az Elite kávéházban muzsikált.

²⁷¹ Lásd a családi iratokat!

tevékenykedett, ötvenöt szerzeményének kottáját őrzik a levéltárban. Ismert ember volt, barátság fűzte a város polgármesteréhez, Fertsák Jenőhöz és más neves polgárokhoz. Ezt jelzi a Storno dal és a Csipkekendő-szerenád. Előbbit Storno Ferenc két rajzzal és egy melléjük írt verssel viszonzta, utóbbit a szerző dr. Friedrich Károlynak ajánlotta.²⁷² Makkay Béla nemcsak a zenét szerette szenvedélyesen, hanem hangszerét is. A hegedűk gyűjtését még nagybátyja, Márton kezdte, aki a turnékról írt leveleiben rendszeresen meghagyta feleségének, hogy távollétében naponta törölje le a fontos hangszereket. Makkay Béla tovább gyarapította a hangszergyűjteményt. Északi (Riga, Vilna) koncertkörútján, 1889-ben elbűvölte játékával Vankievics grófot, akitől egy négyezer rubel értékű Storioni hegedűt kapott ajándékba.²⁷³ Ekkoriban vásárolt egy Jacob Stainer készíttette mesterremeket is.²⁷⁴ Több, a hegedűről és híres készítőikről szóló könyv volt a birtokában, idős korára neves szakértővé vált, akihez gyakran hoztak hangszert azonosításra és értékbecslésre.

Pénzét régi tárgyak, legfőképpen képek vásárlására fordította. Szenvedélyes műgyűjtő volt. Ha „beleszeretett” egy darabba, és annak megszerzése meghaladta a család anyagi helyzetét, napokra szótlanná vált. Fel és alá járkálva töprengett, a válságos lelki helyzet rendszerint vásárlással oldódott meg.²⁷⁵ Utazásai során régiségeket vásárolt, ezeket gyakran elcserélte, így alapozta meg híres képgyűjteményét. Egy festmény hozzá vezető útját sikerült kideríteni a korabeli újságokból. Amikor 1889-ben Rigában koncerteztek, ott magyar festőművészek (Barabás, Benczur, Deák-Ébner, Ferenczy, Hollósi, Lotz, Munkácsy, Paál, Rippl-Rónai, Szinnyi-Merse, Karlovsky) állítottak ki.²⁷⁶ Mindkét eseményről hírt adott a sajtó. Ezt követően került a szabadidejében múzeumokat látogató Makkay Béla tulajdonába Karlovsky Bertalan (1858–1938) piros ruhás kislányt ábrázoló képe.²⁷⁷

Makkay Béla az első világháború előtt családjával Hamburgban élt, ott is számos képet vásárolt.²⁷⁸ Így soproni otthonuk, a Szent György utca 2. sz. alatti öt szobás lakás valószínűleg kis múzeumná vált.²⁷⁹ Gyűjteményéből a Magyar Nemzeti Galéria tíz festményt védetté nyilvánított. Ezeket, másik kilenc képpel és néhány műtárggyal együtt nevelt lánya, Munczy Lenke 1986-ban a Soproni Múzeumnak ajándékozta. A nagy értékű adományt a város egy Sz. Egyed Emma által készített plakettel köszönte meg.

²⁷² A Storno relikviákat Lenke néni Dr. Gimesi Szabolcs polgármesternek ajándékozta.

²⁷³ Lorenzo Storioni (1751–1899) annak a cremonai iskolának volt a mestere, mint korábban az Amatiak és a Stradivariak.

²⁷⁴ Jacob Stainer (1623–83) híres tiroli hegedűkészítő volt. Nicola Amatinál tanult Itáliában. Mesterremekeinek ára Antonio Stradivariéval volt egyenértékű. In: Albert Fuchs: Taxe der Streich-instrumente Leipzig, 1929. 128. A koncertről a Rizsszkij Vesznyik (Rigai Híradó) c. lap is beszámolt 1889. október 25-i számában. A Sopron c. lapot édesapja, Makkay Márton tudósította. Az 1889. december 14-i számban írtak a hegedűkészlet gyarapodásáról.

²⁷⁵ Munczy Lenke közlése.

²⁷⁶ Makkay Bélához címzett levél és a kiállításról szóló kivágott újságcikk (Karlovsky neve tollal megjelölve) a családi iratokban.

²⁷⁷ A keretezetlen kép a festőálványon állt a Móríz Zsigmond utcai lakásban.

²⁷⁸ Soproni Hírlap 1930. július 27. 6.o.

²⁷⁹ Soproni Hírlap 1930. július 27. A mai, a köznyelvben „vasalóház”-nak elnevezett épület helyén álló házat a második világháború alatt bombatalálat érte. A megmaradt értékekkel a család a Dómonkos, ma Móríz Zsigmond utcába költözött. Itt halt meg Makkay Béla 1946-ban.

A Makkay Béla és felesége által nevelt Munczy árvák közül Irén (1894–1926) korán férjhez ment, Pestre került.²⁸⁰ Béla (1896?–1938) hegedülni tanult, az I. világháború idején katonaként szolgált a lengyel–orosz fronton. Itt is zenét szerzett, és hangszerével katonatársait szórakoztatta.²⁸¹ Rendkívül érzékeny, finom lelkialkatú férfi volt. Ezt tükrözik nevelőanyjához írt levelei is.²⁸² Valószínű, hogy a fronton szerzett betegségének is szerepe volt 1938-ban bekövetkezett halálában. A Sopron vármegye c. lap szép cikkel emlékezett meg róla.²⁸³

Aranka (1898. március 7.–1981. május 12.)²⁸⁴ 1918-ig ipari iskolában tanult divatáru szakon, majd letette a kalapos mestervizsgát. Szalonja Móricz Zsigmond utcai lakásuk egyik szobájában volt. A családban öröklődő művészi hajlam nála is felszínre tört. 1931-ben beiratkozott Bécsben az Iparművészeti Főiskolára. A későbbiekben tovább gyakorolta tanult mesterségét, emellett azonban folyamatosan festett. Festményeit és szobrait kiállításokon is megismerhette a város közönsége. Képei sokféle technikát és témát tükröznek. Elsősorban az ember érdekelte, számos portrét készített. Megragadóak a környezet és az ember egységét kifejező alkotásai, mint a Krumpliszedők, Vándorok, Kályha mellett gubbasztó öregasszony, Őszi faszorog emberpárral. Gyümölcszedők. Megörökítette a város szépségeit is. Csendéletet kevesebbet festett. Közülük való a szobabelső szoborral és almákkal, Tulipánok, Pünkösdirózsák, Tulipánok és festőeszközök. Gyakran szerepeltek festményein fák, amelyekkel kifejezhette életük nagy traumáját, az árvaságot, és a megtalált új harmóniát.

Munczy Margit, Lenke 1902. október 8-án született Budapesten és 2001. május 15-én hunyt el Sopronban. Nehéz gyermekkor állt mögötte. Kilenc éves múlt, amikor teljes árvaságra jutott. Makkay Bélában („Onkl”), és feleségében, Munczy Máriaiban („Anyu”) szerencsére szerető nevelőszülőkre lelt testvéreivel együtt. Az első világháború nehézségeit a Makkay-Munczy család is megérezte. Makkayné megbetegedett, és falun keresett gyógyulást, ahol a jó levegő mellett ételmiszer is több akadt. Beledben, a Fő u. 240. sz. alatt bérelt szobát, és a kis Margitot is magával vitte.²⁸⁵ Lenke néni a háború után tett érettségi vizsgát a felső kereskedelmi iskolában. Ezzel párhuzamosan a soproni zeneiskolában zongorázni tanult. Tanulmányait Fodor Ernő budapesti iskolájában folytatta, majd a bécsi konzervatóriumi évek következtek. Az anyagi feltételek előteremtése nem mindig ment könnyen. „Munczy kisasszony” állandó vendége volt a Dorotheumnak, ahol pénzzavara enyhítésére zálogba adott egy-egy családi ékszert.²⁸⁶

²⁸⁰ Házasságát rangon alulinak tarthatták, Lenke néni kerülte a róla való beszélgetést.

²⁸¹ „Mulatnak a katonák” c. fotó a család archívumából.

²⁸² „Az élet örökös harc, némely embernek a pusztá létért. Mindenkinek van küzdelme, egyiknek így, vagy úgy. Természetesen csak azoknak, akik érezni tudnak, mert a lelketlen embernek mindegy, akárhogy van. Minden nap kérem a Jóistent, segítse meg az én jó Béla bácsimat és Mari nénémet, mert ha őket segíti, akkor megsegítette a testvéreimet is.” 1918. V. 30-án kelt levél a családi iratokban, 2. doboz.

²⁸³ Sopronvármegye 1938. május 1. 5.o.

²⁸⁴ Halotti anyakönyvi kivonat

²⁸⁵ Családunkban is fennmaradt, hogy a kecsketej jót tett Mária néni nevelt lányának. A választás nem véletlenül esett Beledre, ugyanis apai nagyanyám testvérenek, Novák Józsefnek a felesége Makkay Anna volt. A pontos rokonsági fok nem ismert. Megmaradt azonban egy képeslap, amelyet édesapám írt pincérisan korában édesanyjának. A szövegben az áll: Itt vagyunk a kávéházban a rokonokkal. A lapot aláírta Makkay Béláné és nevelt lányai, Aranka és Irén is. A kapcsolat tehát élő volt.

²⁸⁶ Lenke néni elbeszélését alátámasztja egy kockás füzet a zálogba tett tárgyakról szóló feljegyzésekkel a családi iratok között.

Emellett, akárcsak Pesten, tanítványokat fogadott. Végül 1936-ban szerzett képesítést „a zongorajátéknak a német nyelv oktatása mellett való tanítására”.²⁸⁷

Sopronban zongoraiskolát nyitott. Magántanárként elismert tagja volt a helyi pedagógus társadalomnak. Az 1950-es évek elején óraadó tanárként a Soproni Tanítóképzőben is tanított. Így lettem a tanítványa. Domonkos (ma Móricz Zsigmond) utcai öt szobás, muzeális értékekkel teli otthona a zongoraórák mellett rangos társas összejövetelek színhelye is volt. A csütörtöki napot a kamarazenélés foglalta le. Máskor Aranka néni festőművész barátai találkoztak itt, vagy a Frankenburg Irodalmi Kör tartotta náluk összejövetelét. A zene és a képzőművészet szeretete kapcsán szoros barátság alakult ki a Munczy nővérek és Perényi Kálmán festőművész között, aki ingóságait végrendeletében rájuk hagyta. Emlékének őrzésére Lenke néni egy alapítványt hozott létre, amelyből évente egy-egy soproni képzőművészt díjaztak. Nővére halála után felszámolta a család nagy lakását, és a Major köz 3. alatti nyugdíjas házba költözött. Itt egészen 96 éves koráig tovább oktatott és aktívan zenélt. Játékában – meg-megállva a virágokkal teli folyosón – csak titokban gyönyörködhetek barátai, mert azt már nem tartotta mások elé tárhatónak. Fotózni sem engedte magát.

Tájékozottságát, szellemi frissességét olvasással őrizte meg. Napilapokat, folyóiratokat járatott, németül olvasta újra Thomas Mann Varázshegyét. Minden városi eseményről beszámoltatta barátait, különösen a koncertek és kiállítások foglalkoztatták. Apró, törekény testében erős, energikus lélek lakozott. Egész lénye az életre orientált volt. Szerette a társaságot, vendégeit süteménnyel, teával, kávéval várta. Volt tanítványainak házasságkötéskor nászajándékot vett. Ragaszkodott a régi, polgári szokásokhoz. Ajándékozó kedve komoly fejtörést okozott barátainak, mivel utolsó éveiben az ajándékok vásárlását értékei eladásából tudta csak fedezni. Csakhogy ezekhez ugyanúgy ragaszkodott, mint egykor nevelőapja. Így az ajándékok megvásárlásáról gondoskodó barátainak nem volt egyszerű a töprengő, füstfelhőbe burkolódzó Lenke néni kéréseit teljesíteni.²⁸⁸

A kilencvenkilenc évet megért Munczy Lenke lelkiében gazdag, adakozó, nagylelkű, és szeretettel teli volt. Humora testi hanyatlásában sem hagyta el.²⁸⁹ Temetéséről, javairól rendelkezett, megemlékezve barátairól és volt tanítványairól. Nagy értékű képgyűjteménye a Soproni Múzeumé lett, eladott ingóságainak összege pedig a zeneiskolára bízott alapítványáé.

Munczy Lenke halálával nemcsak egy értékes ember távozott Sopron életéből, hanem kihalt a Munczy család, amely faluról jött, városivá lett és polgárosodott. A zene mesterségbeli tudásának átadásával művészeket nevelt. Anyagi és szellemi értékekben úgy gazdagodott, hogy közben városának kultúráját is gyarapította.

²⁸⁷ Bizonyítványa a családi iratok között.

²⁸⁸ Erős dohányos volt, egészen a halála előtt időkig.

²⁸⁹ Keringési zavarokkal négyszer került kórházba 1999 és 2001 között. Amikor fájdalmi voltak és vigasztaltam, hogy azok rövidesen elmúlnak, azt felelte: Majd az urnában... Szerencsére amint jobban lett, már fésűjét és rúzsát kérte!

A Munczy család

